

Meta skills

กับการคิดแบบองค์รวม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Meta skills

กับการคิดแบบองค์รวม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Meta skills กับการคิดแบบองค์รวม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ ธันวาคม 2562

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
และ www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

ลิขสิทธิ์ หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อการใช้ประโยชน์
ทางหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา
และส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

เอกสาร “Meta skills กับการคิดแบบองค์รวม” เล่มนี้เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ Meta skills ของผู้เรียนและการคิดแบบองค์รวมที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การคิดแบบองค์รวม (Holistic thinking)	1
3. Meta skills ใน Soft skills	2
4. AI จะเป็นผู้ช่วยของผู้สอน	4
5. บทสรุป	5
บรรณานุกรม	6

Meta skills กับความคิดแบบองค์รวม

1. บทนำ

แม้ว่าโลกเทคโนโลยีการเรียนรู้จะก้าวหน้าไปมากเพียงใด แต่การคิดแบบองค์รวมและทักษะต่างๆ ยังคงเป็นศักยภาพสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาโดยผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถสูง โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุน

2. การคิดแบบองค์รวม (Holistic thinking)

เทคโนโลยีถูกสร้างบนเทคโนโลยี และได้เข้ามา disrupt อย่างต่อเนื่อง การเชื่อมต่อของ internet ทำให้โลกเล็กลง เทคโนโลยี digital ส่งผลให้เกิดข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ที่เราสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว

ส่งผลให้ mindset ของบุคคลเปลี่ยน จากที่เคยคิดแยกส่วนปรับเปลี่ยนเป็นการคิดแบบองค์รวม ซึ่งสอดคล้องกับพระพุทธศาสนา ที่สอนให้คิดแบบองค์รวมและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับส่วนรวม

การเลือกสรรข้อมูลมาสร้างนวัตกรรม เพื่อให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ จะต้องมีเกณฑ์ในการเลือก **สังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักคิดแบบโยนิโสมนสิการ** เป็นเกณฑ์ในการเลือกสรรข้อมูล ได้แก่ **ข้อมูลที่จริง ถูกต้อง และเป็นประโยชน์**

จะทำให้มีข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพในการสร้างสรรค์ **นวัตกรรม** ร่วมกับการคิดแบบองค์รวม และทักษะใหม่ในปี 2020 จะทำให้ได้นวัตกรรมที่มีความร่วมสมัยและเป็นประโยชน์

3. Meta skills ใน Soft skills

ทักษะใหม่ 2020 กับความเจริญเติบโตทางความคิด (Growth mindset) และการคิดแบบองค์รวม จะสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่จะมาในอนาคต ทักษะใหม่สำหรับอนาคต (Skills for the Future) ได้แก่

1. **Sense-making** ความสามารถในการหาความหมายที่ซ่อนอยู่ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถทำได้
2. **Social Intelligence** ความฉลาดทางสังคม

3. **Novel & Adaptive thinking** การคิดใหม่และการ
คิดนอกกรอบ
4. **Cross-Cultural Competency** ความสามารถ
ในการทำงานร่วมกันในวัฒนธรรมที่หลากหลาย
5. **Computational thinking** การสังเคราะห์ข้อมูล
ขนาดใหญ่ (Big data) มาสู่สิ่งที่จับต้องได้ และมีความหมาย
6. **New-media literacy** ความสามารถเข้าถึงและ
ประเมินเพื่อนำมาสร้างสื่อใหม่ๆ
7. **Transdisciplinary** สามารถเรียนรู้และเข้าใจ
ในศาสตร์ที่หลากหลาย
8. **Design thinking** การคิดเชิงออกแบบที่นำไปสู่การ
สร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
9. **Cognitive load management** ความสามารถ
จัดการและคัดกรองข้อมูลที่สำคัญจากข้อมูลที่มีความหลากหลาย

10. **Virtual Collaboration** ความสามารถในการทำงานบนโลกออนไลน์ มี **Meta-cognitive skills** ที่สามารถควบคุมกระบวนการคิด ความตระหนักถึงงาน สามารถใช้กลยุทธ์หรือวิธีการทำงานจนสำเร็จ

4. AI จะเป็นผู้ช่วยของผู้สอน

การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบองค์รวม platform การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนยุคใหม่ เป็นการเรียนรู้จากบุคคลที่มีประสบการณ์จริง และลงมือปฏิบัติจริง ผ่านกระบวนการโค้ช

AI ไม่สามารถโค้ชได้ โดยเฉพาะ **soft skills** เรียนรู้จากเทคโนโลยี และ social media ผู้สอนจะต้องเป็นบุคคลที่เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

การสอดแทรกวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี การโค้ชเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การทำงานในระบบออนไลน์ **Meta skills** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ **soft skills** ของทักษะใหม่ และ AI จะมีบทบาทเป็นผู้ช่วยผู้สอนมากขึ้นในอนาคต

5. บทสรุป

ผู้เรียนมี **learning style** ที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้จะหลากหลายมากขึ้นตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัดที่แตกต่างกัน **การโค้ช** เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเอง ความตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อม การมีจิตสำนึกธรรม รวมถึงความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งเป็น **soft skills** ที่ **AI ไม่สามารถทำหน้าที่แทนผู้สอนได้**

บรรณานุกรม

- Mikel, B. (2019). *Bill Gates: High Schoolers Should Cultivate 1 Skill to Thrive in 2030 and Beyond*. Retrieved December, 1 from <https://www.inc.com/betsy-mikel/bill-gates-high-schoolers-should-cultivate-1-skill-to-thrive-in-2030-beyond.html>
- Razzetti, G. (2019). *The Metaskills You Need to Thrive in the 21st Century*. Retrieved December, 1 from <https://liberationist.org/the-metaskills-you-need-to-thrive-in-the-21st-century/>
- Ryan, L. (2019). *Five Meta-Skills You'll Need to Succeed In 2020*. Retrieved December, 1 from <https://www.forbes.com/sites/lizryan/2016/03/10/five-meta-skills-youll-need-to-succeed-in-2020/#7048701438a9>

ทักษะใหม่ 2020 กับความเจริญเติบโตทางความคิด
(Growth mindset) และการคิดแบบองค์รวม จะสามารถ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่จะมาในอนาคต

